

**Ministerieel besluit tot
definitieve aanduiding van de ankerplaats "Vallei van de Oude Kale,
Vinderhoutse Bossen en Slindonk" te Nevele, Lovendegem en Gent**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de
landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober
1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19
juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli
2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de
Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van 15
oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007
en 10 oktober 2007;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 september 2007
tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats "Vallei van
de Oude Kale, Vinderhoutse Bossen en Slindonk";

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor
Monumenten en Landschappen van 21 februari 2008;

BESLUIT:

Artikel 1. De Vallei van de Oude Kale, Vinderhoutse Bossen en Slindonk te Nevele, Lovendegem en Gent wordt definitief aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde: Vanuit geomorfologisch oogpunt is het alluviale gedeelte van de Kalevallei en de overgang naar hogere delen, incl. steilranden, van groot wetenschappelijk belang. Het is een getuige van de laatglaciale en vroegholocene geomorfologische processen die een bijzonder belangrijke rol hebben gespeeld bij de landschapsgenese van Zandig Vlaanderen.

De vallei van de Oude Kale is van groot paleo-ecologisch belang. In de veen- en gyttjasedimenten waarmee de paleovallei van de Oude Kale is opgevuld zit een massa aan paleo-ecologische informatie, opgeslagen onder de vorm van planten- en dierenresten. Palynologisch-, C14- en paleontologisch onderzoek heeft aangetoond dat we hier te maken hebben met een van de langste en grootste laatglaciale en vroegholocene sequenties in Vlaanderen waarbij de planten- en dierenresten goed bewaard zijn. Dit is een van de referentiesites voor de laatglaciale en vroegholocene periode in Vlaanderen.

De moeraskalkdepressie, waarop de Vinderhoutse bossen deels gelegen zijn, is van groot bodemkundig belang.

De bodemkundige verschillen tussen de meersen, bulken en kouters zorgen ervoor dat er een grote floristische en faunistische diversiteit is in dit gebied. Tevens zijn er hoge soortenaantallen van planten en dieren die duiden op de aanwezigheid van een groot meersencomplex.

De kasteeldomeinen herbergen een fraaie stinsenflora. Daarnaast herbergen ze ook veel natuurlijke plantensoorten, meestal soorten uit de bossfeer.

2° historische waarde: De ankerplaats heeft een hoge archeologische potentie, niet alleen door de goede bewaringsomstandigheden, maar ook de rijkelijk aanwezige archeologische vondsten uit het mesolithicum, neolithicum, en uit de ijzer-, brons-, en Romeinse tijd.

Er is een parallellisme tussen de landschappelijke verschijningsvorm en de fysische factoren (topografie, morfologie en pedologie). De open kouters liggen op de hoge droge gronden, de bulken op de lagere, nattere gronden en de meersen op de alluviale gronden. De historisch permanente graslanden in de moeraskalkdepressie aan de Vinderhoutse bossen kregen sinds de 18e-eeuw een meer bebost karakter.

De bewoning, in (dries)gehuchten of dorpen, bevinden zich op of naast hoger gelegen gronden. De meeste kasteeldomeinen liggen in de onmiddellijke nabijheid van waterlopen.

De structuur van het cultuurlandschap, nl. het naast elkaar bestaan van open kouters, gesloten bulkengebied, alluviale meersen met daarbij driesnederzettingen, kastelen, dorpen en molens, is duidelijk beïnvloed door morfologie, bodem en ontginningsgeschiedenis.

In deze ankerplaats is de historisch continu ontwikkelde landschapsopbouw nog gaaf en herkenbaar aanwezig. Vanaf de Ferrariskaart en op latere topografische kaarten is de landschapsopbouw (kouters, driesen, bulken, kastelen en dorpen) goed herkenbaar. Verspreid in het gebied komt agrarisch bouwkundig erfgoed voor, vnl. hoeven maar ook een brouwerij.

De verschillende kasteeldomeinen die voorkomen behoren bijna allen tot de kastelengordel rond Gent (kasteel Blauwhuis, Liefshof, Campagne, Jongensstad, kasteel van Vinderhoutse en kasteel Schoubroek).

Het 'Drieselke', Slindonk en de Heystedrie zijn drie goed herkenbare driesnederzettingen. Het nederzetting patroon en de centrale open ruimte zijn goed herkenbaar. Dikwijls is er ook nog bouwkundig erfgoed op de dries aanwezig.

3° esthetische waarde: Het gebied rond de Oude Kale, tussen Merendree en Vinderhoutse, heeft door haar vrijwel oorspronkelijke verschijningsvorm en veelheid aan landschapselementen een hoge belevingswaarde. De Oude Kale met zijn omliggende meersen, slingert zich tussen een kouter- en bulkenlandschap dat gekenmerkt wordt door een variatie in open delen (open fields: kouters en akkercomplexen) en de gesloten bulkenlandschappen. Hier

en daar wordt de waterloop afgelijnd door bomen en/of struiken die de loop benadrukken. Het aanwezige (micro)reliëf draagt bij tot de landschapswaarde.

Er komen verschillende kasteelparken in het gebied voor die architecturaal doorlopen in het omliggende landschap. De Vinderhoutse bossen kennen een afwisseling tussen bos en historisch permanente graslanden.

De afwisseling tussen bos, meers, bulken, open fields (kouter of akker), driesen en dorpen en het aanwezige bouwkundig erfgoed, de veelheid aan kleine landschapselementen en het nog gaaf aanwezig zijn van deze elementen, zorgt voor een gevarieerd en aantrekkelijk landschap.

4° ruimtelijk-structurende waarde: De Oude Kale meandert in de vallei. Aansluitend op de waterloop komen de meersen voor. De overgang tussen de natte meersen (met strookvormige loodrecht op de waterloop staande percelen) en de hoger gelegen gronden wordt geaccentueerd door een, meestal opvallende, steilrand. De open fields (kouter of akker) worden gekenmerkt door open bouwland. De lager gelegen, nattere gronden (bulken) zijn gesloten d.m.v. perceelsrandbegroeiing (houtkanten en knotbomen) en sloten. De bewoning situeert zich op hoger gelegen gronden en/of op de overgang tussen twee landschappelijke entiteiten (kouter, bulk of meers). Een typische nederzettingvorm zijn de driesen met hun centrale gemeenschappelijk plein (Slindonk, Heystedries en Drieselken). Deze nederzettingen bevinden zich op de overgang van hoger gelegen open fields en nattere bulkenzones. De bodem en geomorfologie van het gebied is determinerend geweest in de landschapsontginning.

In de vallei van de Merebeek en Oude Kale en rond de Vinderhoutse bossen bevinden zich verschillende kasteeldomeinen, die onder andere door middel van dreven en vista's (zichten) structuur geven aan het landschap. De kasteeldomeinen zijn dikwijls aan een waterloop gelegen, en integreren de waterloop of vallei in het kasteelpark.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

1° Meerscomplex:

- a) kleinschalige en aaneengesloten graslandcomplexen met historisch relevant microreliëf;
- b) centrale meanderende waterloop (beek de Oude Kale) met goede structuurkwaliteit; tussen de graslanden liggen lineaire grachten en sloten, afwaterend naar de Oude Kale;
- c) perceelsranden dikwijls gekenmerkt door knotbomenrijen;
- d) steilrand op de noordelijke grens met het bulkengebied;
- e) veen- en gyttjasedimenten in paleovallei;
- f) vrij van bebouwing.

2° Bulkengebied:

- a) vrij vlak gebied met intermediaire topografische positie tussen de kouters en meersen;
- b) gesloten landschap, gekenmerkt door knotwilgenrijen en houtkanten langs blok- en strookvormige percelen waarop gras- of akkerland voorkomt;
- c) fijnmazig netwerk van sloten en grachten langs perceelranden en wegen zorgen voor afwatering naar waterlopen;
- d) langs waterlopen komen historisch permanente graslanden voor;
- e) hoge dichtheid aan archeologische sites ten noorden van de steilrand van de Oude Kalevallei;

f) lage bebouwingsdichtheid, met aanwezigheid van landelijk bouwkundig erfgoed:

- 1) Beekstraat nr. 5 (Gent 27e afd., sectie B, perceel 1550 B). Hoeve met houten schuur;
- 2) Beekstraat nr. 38 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1460 B). Hoeve;
- 3) Beekstraat nr. 40 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1432 B). Hoeve "Het Groot Pachthof";
- 4) Beekstraat nr. 48 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1385 A, 1383 A, 1384 A). Hoeve "Rijckhof" met duiventoren;
- 5) Boskeetstraat 6 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 803 E). Hoeve;
- 6) Boskeetstraat 6 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 802 C). Hoeve;
- 7) Bosstraat 14 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1332 F). Hoeve;
- 8) Heiebreestraat 66 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 115 A). Hoeve;
- 9) Heiebreestraat 72 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 150 B). Hoeve;
- 10) Gavergrachtstraat 65 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 303C). Hoeve "t Goed van d' Hoogstraat";
- 11) Gavergrachtstraat 131 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 240F). Hoeve "t Blauwhof";
- 12) Gavergrachtstraat 142 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 196 D). Vml. hoeve;
- 13) Luchterenstraat 14 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 680 A). Hoevecomplex "Pastoorshof" of "Tempelhof";
- 14) Luchterenstraat 56 (Gent 27e afd., sectie D, perceel 46 R). Vml. station Halewijn;
- 15) Noordgijzelstraat 4 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 830 E). Vml. hoeve;
- 16) Noordgijzelstraat 13 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 719 C). Vml. hoeve;
- 17) Mosgaverstraat 20 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 594 B). Hoeve;
- 18) Bergstraat 17 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 275 K). Vml. hoeve;
- 19) Brouwerijstraat 70 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 336 H). Hoeve;
- 20) Brouwerijstraat 91 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 452 C). Hoeve;
- 21) Meirestraat, (Lovendegem 3e afd., sectie A, 387). St.-Annakapel;
- 22) Poekstraat 12 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 360 A). Hoeve;
- 23) Schouwbroekstraat 40 (Lovendegem 3e afd., sectie B, 133 B). Hoeve;
- 24) Vijverstraat 56 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 675 D). Vml. hoeve;
- 25) Vijverstraat 43 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 673 C). Vml. hoeve;
- 26) Vijverstraat 52 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 463 D). Vml. hoeve;
- 27) Vijverstraat 33 (Lovendegem 2e afd., sectie C, 664 C). Vml. hoeve;
- 28) Alsemweg 11, (Nevele 4e afd., sectie B, 1420 A). Boerenhuis;
- 29) Alsemweg 12, (Nevele 4e afd., sectie B, 1416 A). Hoeve;

- 30) Alsemweg 13, (Nevele 4e afd., sectie B, 1504 B). Vml. hoeve;
- 31) Alsemweg 14, (Nevele 4e afd., sectie B, 1402 D, C). Vml. hoeve;
- 32) Alsemweg 16, (Nevele 4e afd., sectie B, 1480, E, F). Vml. hoeve De Rode Poort met schuur;
- 33) Biezestraat 6-7, (Nevele 4e afd., sectie B, 1124 G/ 2, 1125C/2, 1131 E/ 2). Twee boerenhuizen en schuur;
- 34) Biezestraat 27, (Nevele 4e afd., sectie B, 1384 A). Hoeve;
- 35) Biezestraat 28, (Nevele 4e afd., sectie B, 1389 C). Hoeve en vml. brouwerij Colle;
- 36) Biezestraat 29, (Nevele 4e afd., sectie B, 1158 L). Hoeve;
- 37) Diepestraat 10 (Nevele 4e afd., sectie A, 1097 D). Vml. Hoeve;
- 38) Lostraat 35 (Nevele 4e afd., sectie B, 713 B). Hoeve "Kapellegoed";
- 39) Meerstraat 3 (Nevele 4e afd., sectie B, 1009 B). Hoeve;
- 40) Oostergemstraat 1 (Nevele 4e afd., sectie B, 1037 C). Boerenhuis;
- 41) Oostergemstraat 4 (Nevele 4e afd., sectie B, 720 G). Vml. brouwershuis en aanhorigheden.

3° Cluster van meers en bos (Vinderhoutse bossen)

- a) kleinschalig landschap bestaande uit een oude boskern omringd door historisch permanente graslanden die afgeboord zijn met knotbomenrijen;
- b) moeraskalkdepressie;
- c) fijnmazig netwerk van sloten en grachten langs perceelsgrenzen; rabatten in Vinderhoutse bossen;
- d) vrij van bebouwing.

4° Kouter

- a) open en bouwarm gebied waarvan het landgebruik vnl. onder akker ligt;
- b) bouwkundig erfgoed op de kouter: windmolen
 - 1) Molenslag 40 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 408 E). "Van Vlaenderensmolen".
- c) landelijke bouwkundig erfgoed aan de rand van de kouters:
 - 1) Biezestraat 6-7, (Nevele 4e afd., sectie B, 1124 G/ 2, 1125 C/ 2, 1131 E/2). Twee boerenhuizen en schuur;
 - 2) Langenakker 5, (Nevele 4e afd., sectie B, 1084 B). Boerenhuis;
 - 3) Langenakker 9, (Nevele 4e afd., sectie B, 1152 E). Hoeve;
 - 4) Molenslag 2 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 452 C). Hoeve.

5° Dries

- a) kleinschalige nederzetting in historisch relevante nederzettingsvorm (ellips, driehoek,...) rond centrale open ruimte;
- b) centrale open ruimte bestaat uit grasland met bomenrijen en/of hoogstamboomgaarden;
- c) direct palend aan kouter of open field;
- d) bebouwing rond centraal niet bebouwde ruimte met aanwezig landelijk bouwkundig erfgoed:
 - 1) Merendreesesteeweg 78 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 372 B). Hoeve;

- 2) Merendreesesteeweg 92 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 543 C). Hoeve;
- 3) Poekstraat 19 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 505 B). Hoeve;
- 4) Poekstraat 21-23 (Gent 27e afd., sectie A, 503V, 503W). Hoeve "St.-Janshof";
- 5) Poekstraat 36 (Gent 27e afd., sectie A, 417 A). Vml. Hoeve;
- 6) Biezestraat 17 (Nevele 4e afd., sectie B, 1186 D, E). Hoeve;
- 7) Broekstraat 8, (Nevele 4e afd., sectie B, 1562 C). Hoeve;
- 8) Broekstraat 10, (Nevele 4e afd., sectie B, 1569 B). Hoeve;
- 9) Broekstraat 12, (Nevele 4e afd., sectie B, 1574 B). Vml. Hoeve;
- 10) Broekstraat z.n., (Nevele 4e afd., sectie B, 1612 B). Kapel Minard bij "Rood Kasteeltje".

6° Kasteelpark

- a) groen, aangelegd domein met tuinarchitecturale elementen, horende bij een kasteel, buitenplaats of landhuis;
- b) afwisseling van open en gesloten delen, dikwijls zichtassen (vista's) vanuit het park naar het omliggende landschap;
- c) dikwijls dreven in het park, en als verbinding met de omgeving of de dorpskern;
- d) dikwijls gelegen langs een waterloop, met waterelementen (vijvers, omwallingen,...) geïntegreerd in de parkaanleg;
- e) concentratie van bouwkundig erfgoed; kastelen, buitenplaatsen of landhuizen met bijgebouwen (orangerie, wagenhuis,...):
 - 1) Beekstraat nr. 42 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1410 P). vml. Kasteel "Leeuwenhof": ook kasteel "Jongensstad": park;
 - 2) Beekstraat nr. 42 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 1405 S). Vml. kapel bij kasteel Jongensstad;
 - 3) Bosstraat 87 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 236 F). Vml. orangerie van kasteel "Blauw Huys";
 - 4) Bosstraat 89 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 235 D). Kasteel "Blauw Huys": kasteel, park, vijver, portierswoning;
 - 5) Dreef 24 (Nevele 4e afd., sectie B, 602 C). Vml. herberg "'t Zwaantje";
 - 6) Gavergrachtstraat 105 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 268 B). Kasteel "IJzeren Hekken": lusthuis, park, dreef;
 - 7) Gavergrachtstraat 135 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 236 G). Vml. wagenhuis van kasteel "Blauw Huys";
 - 8) Gijzelstraat 12 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 824 C, 824 D). Kasteel "Haemerlinck" of "de Campagne": kasteel, park, vijver, hovenierswoning, kapel;
 - 9) Kasteellaan 6 / Neerstraat 140 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 59 B, 58 R). "Dreefkasteel": tuin, vijver, ijskelder, zuilenkiosk, ijzeren hek;
 - 10) Kasteellaan 44/ 46 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 150 F, 147 F). "Kasteel van Vinderhoute": kasteel, park, omwalling, toegangspoort, grachtenstelsel in verbinding met Kale, dreven, orangerie, koetshuis;
 - 11) Neerstraat 1 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 31 E). Kasteel "Ten Velde": wagenhuis, park, tuinpaviljoen;

- 12) Schouwbroekstraat 6 (Lovendegem 3e afd., sectie B, 205 E, 203 R, 199 G, 198 C, 201 A) en Schouwbroekstraat 8 (Lovendegem 3e afd., sectie B, 203 P). Kasteel "Schouwbroek": kasteel, park, wallen, dreven, ijzeren toegangshekken, vijver, ijskelder, paviljoen, verschillende bruggen, grot, boothuis, betonnen imitatieboomstammen en tuinbeelden, dienstwoningen met stallen, koetshuis, paardenstallen, 3 zeer grote kastanjes aan walbrug;
- 13) Broekstraat 13/ 14, (Nevele 4e afd., sectie B, 1614 B, 1622 G). Buitenplaats "Rood Kasteeltje", ook "Vlaanderland" of "kasteel van Heiste" genaamd, dreef, park, kapel, vm. Wagenhuis;
- 14) Diepestraat z.nr. (Nevele 4e afd., sectie A, 1082 C). Kapel bij kasteel "Kervijn de Merendré";
- 15) Veldestraat 21-23 (Nevele 4e afd., sectie B, 610 D, 613 D). "Kasteel ten Wallen": kasteel, park, walgracht, walbrug, poort;
- 16) Veldestraat 48 (Nevele 4e afd., sectie A, 1080 C). "Kasteel van Merendree": ook "Kasteel Kervyn de Merendré" genoemd: kasteel, park, vijvers met eilandjes, Grieks tempeltje, ommuurde moestuin, ijzeren hekken, wagenhuis, schuur, dienstgebouwen, bakhuis, hondenhok, orangerie.

7° Kleinschalige dorps- of gehuchtkern: Luchteren-Gavergrachtstraat en Vinderhoute

- a) Vinderhoute: kleinschalige dorpskern, Luchteren: kleinschalig gehucht, Luchteren-Gavergrachtstraat: kleinschalig rijgehucht;
- b) landelijk bouwkundig erfgoed:
 - 1) Boskeetstraat 37, (Gent 27e afd., sectie C, 1 P, 1 N). Z.g. café "De Liberteit";
 - 2) Boskeetstraat 46-48, (Gent 27e afd., sectie A, 770 L, 770 M). Herenhuis en bijhorende vml. brouwerij z.g. "Den Haring" en dienstgebouwtje;
 - 3) Boskeetstraat 50, (Gent 27e afd., sectie A, 764 L). Boerenarbeidershuisje;
 - 4) Gavergrachtstraat 101 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 280B/2). Kapel O.-L.-Vrouw van Luchteren
 - 5) Gavergrachtstraat 93 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 284 S). Vml. hoeve, nu café;
 - 6) Gavergrachtstraat 114 (Gent 27e afd., sectie A, perceel 173 E, 174 B). Hoeve;
 - 7) Dorsweg 4 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 51 C). Dorpshuis;
 - 8) Dorsweg 6 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 54 C). Parochiekerk H. Bavo;
 - 9) Dorsweg 17-19 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 221 E). Vml. herberg "De Zwaan";
 - 10) Kasteellaan 9 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 211 G). Klooster Zusters Franciscanessen;
 - 11) Kasteellaan 12 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 64 B). Vml. hoeve;
 - 12) Kasteellaan 14 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 75 B). Hoeve;
 - 13) Kasteellaan 21 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 197 E). Boerenhuis;
 - 14) Kasteellaan 23 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 196 B). Boerenhuis;

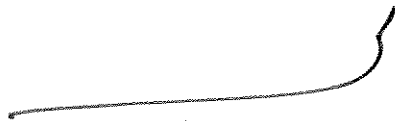
- 15) Vredesdreef 18, school (Lovendegem 3e afd., sectie A, 230 H). Schoolhuis bij gemeenteschool;
- 16) Vredesdreef 22 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 231 A/2). Herenhuis;
- 17) Vredesdreef 24 (Lovendegem 3e afd., sectie A, 232). Landhuis "Beukenhof" of 'Campagne Les Hêtres': tuin, hek.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

Brussel,

25 JULI 2008

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams Minister van
Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN